

# Zupniku Skuhali in nekaterim soobtožencem je vrhovno sodišče v Ljubljani zvišalo kazen odvzema prostosti

Zoper sodbo, ki jo je objavil senat mariborskega okrožnega sodišča na razpravi v Titovem domu v Ptujju februarja t. zoper obtoženega Koren Ivana in soobtoženca iz Gerečje vasi, se je pritožil javni tožilec, pritožili pa so se tudi obtoženci.

Vrhovno sodišče v Ljubljani je po pritožbi zvišalo zupniku Skuhali Vekoslavju kazen odvzema prostosti od 6 na 9 let, kaplanu Planinšku Francu od 13 na 16 let, Kajzersberger Ivanu od 10 na 15 let, Osenjak Neži pa od 8 na 10 let. Kazen Pečnik Franca, Požgan Alojza, Turnšek Janeza, Jerenko Martina in Koren Marjete j. zvišana še na izgubo državljanških pravic za dobo 2 let.

Obsojeni zupnik Skuhala Vekoslav je v pritožbi izpodbijal prvo sodbo zaradi izreka o krivdi in kazni. V pritožbi je zatrjeval, da ni kriv, ker o tolpi ni nič določil vedel. Soobtoženca Planinška Franca je okarakteriziral kot zanesljivega, ki mu sodišče ne bi smelo verjeti. Dejal mu je le, da si stvar zamišlja tako, da bi lahko člane tolpe izpovedal, če bi prišli brez skrivanja k spovedi. Prepričan je, da ni zagrešil težjega kaznivga dejanja in se ne smatra družbeno nevarnim. Okrožno in vrhovno sodišče nista odrekla verodostojnosti izpovedavam kaplana Planinška Franca, ki ni imel nobene povoda lažno obremenjevati svojega verskega predstojnika.

Ostali obtoženci so oprli pritožbe na neudeležbo pri umorih in ropih, na mladost in zapeljivost, na sorodstvene odnose itd., česar pa vrhovno sodišče ni upoštevalo, ker je okrožno sodišče pravilno ocenilo težo in družbeno nevarnost kaznivih dejanj obsojenih.

Pritožba javnega tožilca zaradi kazni glede obtoženec Skuhale Vekoslava, Planinška Franca, Kajzersberger Ivana in C. enjak Neže je bila vzeta v poštev. Zloraba vere in širjenje lažne morale ter podpiranje roparjev in morilcev spravlja v nevarnost družbo delovnih ljudi. Ta

pot kaplana Planinška se je nekje začela in se je morala tudi končati. Enako velja za zupnika Skuhala, ki je nudil kot verski predstojnik kaplanu Planinšku oporo v zločinskem početju in mu dal navdilo, da izvede z vso previdnostjo sestanek z Burjanom in opravi z njim spoved. Burjan je našel v tem oporo za nadaljevanje umorov in ropov med kmečkimi prebivalstvom.

Pri Kajzersberger Ivanu je bilo v prvotni sodbi vzeto kot posebno obtežilno dejstvo, da je bil kot prejšnji tajnik OF in nato kot predsednik KLO še posebno dolžan dati oblastem pomoč pri zajetju oborožene tolpe. Zaradi nevarnosti njegovih dejanj za družbo je bila kazni zvišana.

Osenjak Neži je vrhovno sodišče zvišalo kazni, ker je zlorabila službeni položaj in je z dajanjem baterij še posebno usposobila roparje za nočne roparske pohode.

Glede na naravo kaznivih dejanj je vrhovno sodišče izreklo še kazni odvzema državljanških pravic pri obsojenih Pečnik Franca, Požgan Alojzu, Turnšek Janezu, Jerenko Martinu in Koren Neži.

Večina ljudstva, ki ostaja pri skromnem življenju, ki ne živi ob pohlepu po bogastvu in ne išče mimo poštenega dela poti do zavidnih razmer, ne more priti v nasprotje z ljudskimi cilji, z ljudskimi zakoni in organi oblasti. Razsodbe sodišč so tem skromnim ljudem zadostne za čase in težave, ko so ostajali v stiski in opazovali početje poedincev, ki so zapuščali njih vrste in iskali lažja pota za boljše življenje. Zakon o enakopravnosti jim dokazuje, da so zakoni za zaščito delovnega ljudstva neizprosni in da se njihova strogost ne začneja pri delavcih in konča pri kmetih, temveč presega tudi vrhove, ki ne pozabljajo na to, da se ljudstvo ne zadovoljuje samo s proučevanjem svojih zakonov temveč jih tudi praktično uporabljajo v borbi proti izkoriščevalcem in izdajalcem razrednih interesov delavcev in kmetov.

# Delavske in kmečke žene iz Grajene rušijo ostanke medsebojne razdvojenosti

V vseh vaseh pujskega okraja in v Ptujju izvršujejo žene svoje poklicne naloge in pomagajo pri praktičnem ustvarjanju kolektivne povezave med delavskimi in kmečkimi ženami s tem, da rušijo tradicijo medsebojne razdvojenosti. Kmečke žene uvidevajo, da je vsem materam enako lepo in tudi enako težko biti mati. Delavske žene ne bodo mogle nikoli dopustiti, da bi kmečke žene krmile z mlekom živino, ko se delavske žene borijo za ohranitev zdravlja svojih otrok. Niti ne bodo nikoli dopustile, da bi kmetje izkoriščali njihovo stisko za osnovne življenjske potrebe. Vsaka kmečka žena mora uvideti, da je to zločin napram delavskim družinam in njihovim otrokom in da to nima ničesar skupnega z družbo enakopravnih delovnih ljudi socialistične družbe.

Žene iz Grajene so se združile v organizaciji AFŽ, da bi v medsebojni pomoči premagovale prehodne življenjske težave in da bi ustvarile po razušitvi medsebojnih predsodkov tak kolektiv, ki ne bo temeljil samo na napisanih sklepih, temveč predvsem na življenjski gospodarsko kulturni povezavi in zavesti, da so skozi vse dosedanje dobe družbenega razvoja ustvarjale zgodovino organizirane množice delavcev in kmetov, ne pa poedincev, ki so z množico računali, niso pa z njo živeli in premagovali težav in trpljenja.

Da bi ta kolektiv žena povezovala nit delavnosti, izvršujejo žene iz Grajene družbene naloge po sledečem letnem planu:

## I. Organizacijsko delo.

1. 50 odst. vseh žena se bo redno udeleževalo študijskih krožkov v okviru Osvobodilne fronte.
2. Sklicevali se bodo redni mesečni sestanki, kjer se bodo žene seznanile z vsemi gospodarskimi akcijami ter bodo razkrinkavale špekulante, saboterje in protiljudske elemente.
3. Za dvig kulturno prosvetnega dela bo odbor storil sledeče:
  - a) 50 odst. žena si bo redno izposojalo knjige v ljudski čitalnici.
  - b) v sklopu OF bomo priredile 5 kulturno prosvetnih prireditev in z akademijami proslavile vse zgodovinske dneve.
  - c) Skupno z LMS bomo ustanovile pevski zbor.
  - d) v sklopu OF bomo organizirale tekmo poletja 4 izlete — prvi izlet bo v eno izmed najboljših kmetijsko obdelovalnih zadrug v LRS.
  - e) vztrajno bomo pridobivale naročnike za razne časopise: Ljudsko pravico: 15 naročnikov, Slov. poročevalce: 5 naročnikov, Kmečki glas: 20 naročnikov, Naše delo: 100 naročnikov.
4. Organizirale bomo udeležbo 10 predavanj o gospodarskih vprašanjih.
5. Spoznavamo s KLO in OF bomo sklicevale vsake 3 mesece rodatelj-ske sestanke.

## II. GOSPODARSKO DELO.

1. AFŽ bo nudila kmeto obdelovalni zadrugi vso pomoč in preskrbela, da se bo čim več žena vključilo v njo.
2. Udeleževale se bodo predavanj o zadrugstvu, na katerih se bo prikazal način dela in življenja v zadrugah.
3. Do jeseni bomo dokončali in izročili svojemu namenu zadrugi dom, zato se bo pričelo z delom takoj, ko bodo ugodnejše vremenske prilike.
4. S prostovoljnimi delom bomo pripeljevali pri elektrifikaciji vasi. Članice bomo opravile v letu 1949 10.000 prostovoljnih udamskih ur.
5. Na pobudo in s pomočjo vaških odborov OF bo naša organizacija ustanovila aktiv borcev za dvig hektarskega donosa, v katerem bo udeleženi 20 žena.
6. Jačale bomo naše organizacije s tem, da jo očistimo vseh sovraženih elementov, v članstvo pa sprejmemo poštene delovne žene in bomo tako dvignile številčno stanje naše organizacije od 71% na 90% volivnih upravitenk.
7. Odbor AFŽ bo redno pošiljal Okrajnemu odboru AFŽ vsa statistična poročila.

čila. Obenem bomo z grafikoni in formulirji vodile evidenco nad delom AFŽ pri raznih delih.

8. Organizirale bomo štiri delovne aktivnosti.

9. Odbor AFŽ si zadaja nalogo, da bo pomagal vsem množičnim organizacijam sestavljati in izvajati delovne plane.

Izvedba teh nalog bo odvzela večini organiziranih žen iz Grajene občutek za-

postavljenosti, nepomembnosti in življenjske nemoči za reševanje vseh vprašanj, rešitev katerih bi sicer prispale slučajem ali pa svojim mozem.

Ob koncu leta bodo članice AFŽ na Grajeni s ponosom priznale sočlanicam AFŽ iz drugih vasi, da je čut kolektivizma med delavskimi in kmečkimi ženami največji uspeh organiziranega dela in življenja. Ro.

# Ljudska tehnika

## Med 15. in 22. majem bo „Teden ljudske tehnike“

V okviru metalne industrije dosegajo delovni kolektivi dan za dnem uspehe, ki so sestavni del v petletnem planu zajete množične proizvodnje strojev in naprav, predvsem orodnih in kmetijskih strojev.

Orodni, parni kmetijski, gradbeni stroji in traktorji, ki bodo izdelani tekom petletke, zahtevajo zase tisoče in tisoče mladih, tehnično izučeni ljudi iz vasi in mest, ki bodo znali praktično uvajati sodobne zaveznike družbe delovnih ljudi, namreč stroje vseh vrst in oblik. Te stroje mora že pričakovati armada tehnično izučeni in praktično izkušeni strojniki in strojni pomočniki, sicer bi ob prevzemu strojev iz tovarn izgubljali dragoceni čas in dovoljevali težke okvare, ki bi jih povzročali praktični strojniki na novih strojih, mesto da bi te 100% uporabljali za dvig gospodarskega stanja nove Jugoslavije.

Ptujski okraj je pretežno kmetijski okraj, zato je za tukajšnje ljudstvo važno dejstvo, da bo za mehanizacijo kmetijstva leta 1951 proizvedeni v Jugoslaviji 54.000 ton kmetijskih strojev in orodja, 1500 traktorjev in 6000 kamionov. Od tega bo znaten del odpadel tudi na kmetijske obdelovalne zadruge pujskega okraja. Teh dejstev ni mogoče pričakovati brez predpriprav tehničnega kadra za pomoč proizvodnji kakor za uporabljanje strojev.

Glede na jasno perspektivo in dejstvo, da se želi večina mladih ljudi na vaseh seznaniti s posebnostmi in prednostmi tehnike, bo v času med 15. in 22. majem »Teden ljudske tehnike« v cilju sezna-

njenja delavcev in kmetov s prednostmi tehničnih pripomočkov v gospodarstvu.

Organizacije in podjetja ter ustanove ne smejo dovoliti, da bi njihovi člani ostali po tednu tehnike z istimi predsodki o mehaniziranju dela kot jih imajo mnogi odrasli ljudje. Ti se še ne morejo rešiti misli na čase, ko so predstavljali stroji nadomestek za delavce, ki so zaradi tega izgubljali zaposlitev in padali v bedo in brezposelnost. V socialistični državi so stroji pomočnik delovnih ljudi, ki nosijo glavno delovno breme, od ljudi pa zahtevajo le, da jih upravljajo in čuvajo pred okvarami.

Teden tehnike ne bo dosegel svojega namena, če ne bo nudil ljudstvu prilike, da se bo prepričalo, da so v novi Jugoslaviji stroji sestavni del obdeljavske imovine in da je med našim ljudstvom dovolj mladih in odraslih ljudi, ki bodo upravljali stroje z večjo ljubeznijo in pozornostjo, kot so nam to znali svojčasi proti dragi odškodnini čuvati kapitalistični inozemski strokovnjaki.

Tovariši Tito je dejal na I. kongresu Ljudske tehnike:

»Izgraditi socializem pomeni ustvariti tehniko in jo tudi obvladati. Tehnika danes nima mej. Je univerzalna in pripada vsemu človeštvu. Tehnični in znanstveni iznajdbi niso nekaj ozkega, omejenega, temveč so last ljudstva in narodov, ki več dajejo kot zahtevajo, po tem jih tudi cenimo.«

Teden tehnike bo mogoča manifestacija pripravljenosti jugoslovanskih narodov, da bodo s pospešenim tempom izvedli elektrifikacijo in industrializacijo nove Jugoslavije ter ustvarili pogoje naglega prehoda v socializem. BV.

# Ustanovljen je fizkulturni aktiv v zadrugi „Osojnik“

S socializacijo našega kmetijstva mora tudi fizkultura vzporedno z zadrugstvom proračati na vas in med naše kmečko ljudstvo. Tako si je tudi mladina zadruga »Osojnik« med drugim zadala nalogo, da kljub napornemu fizičnemu delu, ki ga dnevno opravlja, osnuje svoj fizkulturni aktiv. V njem bodo našli zadrugstvi sprostitev in razvedrila ter si krepili duha in telo za izpolnitve plana. Dne 26. aprila se je vršil ustanovni občni zbor novega fizkulturnega aktivna. Na njem so si zadrugstvi izvolili svoj odbor s podpredsednikom zadruga tov. Markežičem na čelu. Zadruga bo nudila novemu aktivu vso svojo pomoč. Zadali so si obvezo, da si bodo uredili svoje igrišče, sodelovali pri Titovi štafeti in nastopili na okrajnem fizkulturnem zletu 22. maja.

Fizkulturni aktiv zadruga »Osojnik« naj služi za vzgled tudi ostalim zadrugam našega okraja. V kratkem bo ustanovljen fizkulturni aktiv v obdelovalni zadrugi v Sobetincih, sledili bodo aktivni v vinogradniških zadrugah v Majškem vrhu in v Gorci-Dežno, pozneje pa v prav vsaki vasi in vsaki zadrugi našega okraja. V. F.

## Lepi uspehi ptujskih mladink.

Mladinke pujskega telovadnega društva so dosegle v zadnjem času niz lepih uspehov, ki jih uvrščajo med najboljše v Sloveniji. Po osvojitvi okraj-

nega prvenstva v akademskih točkah so tekmovali z dvema točkama na republiškem prvenstvu v Ljubljani ter zasedle drugo in četrto mesto. Nato so zastopale Slovenijo na državnem prvenstvu v Beogradu ter v hudih konkurenca dosegle sedmo mesto v Jugoslaviji.

Tekmovali so pa tudi v vajah na orodju, ki so bile preteklo nedeljo v Ljubljani. Tudi na tem tekmovanju so se dobro odrezale ter zasedle v prvem in drugem razredu kot vrsta drugo mesto. Med poedinkami se je najbolj izkazala Ljubec Danica, ki se je plasirala na 4. mesto v Sloveniji.

Doseženi uspehi naj bodo mladinkam pobuda za še vztrajnejšo vadbo, tistim, ki pa še niso članice telovadne organizacije, naj pokažejo pot v fizkulturno organizacijo. V. F.

## V LR Hrvatski je odšlo šest novih frontnih brigad v gozdno proizvodnjo

Porast delovne sile v LR Hrvatski se vedno bolj veča.

Pred kratkim je odšla na delo v gozdno podjetje »Belišče« frontna brigada iz okraja Donji Miholjac. Brigada šteje 62 članov. Ravno tako je prišla na delo v to gozdno podjetje brigada iz osješkega okraja, ki šteje 93 članov. Na področju tega podjetja dela danes 460 frontovcev brigadirjev.

Iz okraja Našice sta odšli dve brigadi frontovcev s 190 člani na delo v gozdno podjetje »Našice«. V gozdno podjetje »Pakrac« je prišla frontna brigada s 67 člani iz okraja Pakrac. Druga brigada je prišla iz okraja Grubišno polje. Danes dela na področju tega gozdnega podjetja 547 frontovcev brigadirjev.

## OBJAVA!

Narodna banka FLRJ, podružnica v Ptujju, je prevzela od bivše Posojilnice Ptuj ter Kmečke hranilnice in posojilnice Ptuj vse hranilne vloge, ki so nastale še pred okupacijo in katere ne presegajo DFJ 5.000 din.

Vse viगतelje gornjih zavodov pozivamo, da nam predložijo svoje stare hranilne knjižice zaradi zamenjave s hranilnimi knjižicami Narodne banke. Z vlogami po novih hranilnih knjižicah bodo lahko viगतelji prosto razpolagali. Narodna banka FLRJ Podružnica Ptuj

## OPOZORILO

Demobilizirani Trstenjak Franc naj dvigne pri Okrajnem ljudskem odboru v Ptujju, soba št. 19, obveznico ljudskega posojila. Poslala mu jo je V. P. št. 2477 Skoplje brez naslova bivališča. OLO Ptuj

# Gradnje na podeželju bo vodilo in izvrševalo Remontno podjetje

Razvoj potreb in možnosti za izvršitev obsežnih gradbenih del v okviru uresničevanja petletnega plana je v vseh družbenih, gospodarskih sektorjih pujskega okraja doslej potekal ob stalnem nasprotju med potrebami gradbenega materiala in potrebami kvalificirane in pomožne delovne sile.

Državni sektor je našel izhod iz tega nasprotja. Okrajno gradbeno podjetje je izvrševalo dela z izkušnim kadrom in je tudi nosilo za opravljena dela materialno odgovornost. Zadrugstvom in privatnemu sektorju pa je v mnogih primerih preostajala edina možnost za izvrševanje gradenj v pritegnitvi privatnih gradbenikov ali pričuenih zidarjev in tesarjev iz vasi. Slednji so delo sicer izvršili, niso pa bili v stanju nositi zanj materialne odgovornosti. Razpoke v temeljih, nepravilno in nepraktično razporejeni prostori, premala ognjevarnost dimnikov in požarnih zidov itd. so vidni znaki takega dela.

V 3. letu izvajanja petletke ni več mogoče prepuščati družbenih in privatnih gradenj slučajnemu razvoju. Zato je bilo v Ptujju ustanovljeno v marcu t. l. Okrajno remontno podjetje, ki ima sedež v Ptujju, Ormožka cesta 14.

Osnovna prednost in naloga novoustanovljenega podjetja je v tem, da bo zajelo v svoje področje in pod strokovno nadzorstvo pričlene, polkvalificirane in kvalificirano delovno silo za gradbene

storitve v vaseh na področju pujskega okraja. S tem bo onemogočeno šušmarjenje zidarjev, tesarjev in mizarjev. Deželski gradbeni kader bo imel možnost izpopolnitve in dosegne kvalifikacij. Strokovno usmerjeno delo bo imelo za uspeh solidnost gradenj.

Na obstoju in razvoju novoustanovljenega podjetja so najbolj zainteresirane zadruge in kmetje ter delavci in nesamostojni obrtniki, ki še niso vključeni v delo. Tudi manjši posestniki, ki so sicer navezani na svoje domove in skromna posvetva ter posvečajo zidarskemu in tesarskemu poklicu le toliko časa, kolikor jim ga preostaja pri domačem delu, bodo imeli možnost vključitve v podjetje.

Novoustanovljeno podjetje nima namena na vaseh za to mobilizirati doslej še nezajete delovne sile, da bi jo pozneje po potrebah premeslilo iz kraja v kraj, temveč jih bo zaposlovalo na vaseh v bližini domov, kamor se bodo lahko vračali po opravljenem delu in si urejali skromne domačije. V štirih do petih gradbenih ekipah, ki bodo vodile gradbeno dela na podeželju, bodo zajeti delavci, ki jim družinske in gospodarske razmere donuščajo zaposlitev. Delavci, ki ne bi mogli biti stalno zaposleni v podjetju, lahko sklenejo s tem pogodbo za tiste dneve, ko nimajo zaposlitve doma. Naročniki gradenj bodo lahko sami pritegnili delavce v pomoč gradbeni ekipi in jih sami plačali, lahko pa jih bodo za čas gradenj vključili v ekipo in jim s tem omogočili socialno zavarovanje in pravico do nakaznic, ki jih dobivajo pri podjetju zaposleni delavci.

Poedinci, ki bodo tudi po teh možnostih ostajali izven organizacije dela in šušmarili, bodo kaznovani. Neugodnega položaja jim ne bodo zavidali niti v delo vključeni delavci niti kmetje, ki jim bo podjetje obnovilo starih in graditev novih zgradb tako izvrševalo, da bodo te za vzgled dosedanjim zgradbam in v veliko ter praktično pomoč vsakdanjega življenja. Delo podjetja bo dokaz, da šušmarsko delo ne da takih uspehov kakor delo, katerega vodi in zanj odgovarja državno podjetje.

# Vsem potrošnikom električnega toka v LRS

Znana je splošna težka elektroenergijska situacija, ki je zajela vso Evropo zaradi sušnega leta in lanske zime brez snežnih padavin, naravnega rezervoara spomladanskih in letnih voda, iz katerega črpajo hidroelektrarne svojo živo silo.

Tudi pri nas se pojavljajo iste težave zaradi nizkih vod na Dravi, Savi in njenih pritokih, kjer so zgrajene naše hidroelektrarne, glavni vir električne energije v letni periodi. Poleg tega pa se morajo prav v letnih mesecih vršiti popravila v naših termoelektrarnah zato, da so nam v najtežjem zimskem času lahko na razpolago z vsem svojim učinkom.

Med tem smo tudi predvsem dolžni v teh hudih časih oskrbovanja z električno energijo nuditi dovolj električne energije naši industriji in ji tako zagotoviti izvršitev njenih planskih nalog in s tem seveda tudi uresničenje našega skupnega petletnega plana.

Da bi se torej mogle te naloge uspešno izvršiti, se bo v primerih energijskih kriz pristopilo k planskim omejitvam široke potrošnje na podeželju, kakor tudi v mestih.

Pripominjamo pa, da predvidene omejitve ne bodo stalnega značaja, ampak se bodo omejevale samo na gotov čas — ure, po v naprej določenem planu in turnusu.

Praktično se bodo omejitve izvrševale na tak način, da bodo osem ur izklopljene prvo zajete skupine potrošnikov, drugih osem ur naslednje itd., dokler se ne bodo zvrstile vse skupine. Koliko skupin se bo v danem primeru zajelo in koliko časa, bo pač odvisno od energijske situacije in discipline potrošnikov.

Obešeg in čas omejitve potrošnje se bo predhodno najavljal preko radijskih postaj. V primeru nenadnih izpadov ali defektov pa šele po izvršenih omejitvah.

Kmetje pujskega okraja začnejo z 8. majem ofenzivo proti koloradskemu hrošču.